

erindre; men, da Tiden nu er saa langt fremrykket, skal jeg ikke trætte det ærede Thing dermed, og det saameget mindre, som jeg troer, at der fra den Side, som nærmest stemmer overeens med min Maade at betragte Sagen paa, er anført saa vægtige Grunde mod det foreliggende Forslag, at jeg venter, at det ved Thingets Beslutning vil blive tilbagevist, saaledes at det ikke kommer til yderligere Behandling. Skulde imidlertid en saadan videre Behandling finde Sted, saa vil jeg paa et senere Trin af Sagen sige Leilighed til udførlig at udtale mig, og jeg skal da blandt andet oplyse det Historiske i den hele Bevægelse, som man har kaldt Sognefrihed, hvoraf vil fremgaae, at denne hele Bevægelse er opstaaet af en meget stor Lyst til at indføre Evang. i Kirken, men at man omsider, da det synes, at man ikke kunde udrette Noget ad den Wei, som man havde betraadt, har søgt igjennem Friheden at erhverve sig et Herredømme over Samvittigheden, hvilket iøvrigt har en meget bestemt Righed med den Holdning, som den catholiske Geistlighed i den senere Tid har antaget i de Lande, hvor Catholicismen ikke længere er Statsreligion, men hvor den dog har en stor Sympathie iblandt Befolkningen. Jeg skal med Hensyn til det, jeg har anført, ikke for Dieblisset udtale mig videre om Sagen, men blot gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til den Anke, som man gjentagende Gange har ført imod mig, at jeg ikke vil gjøre det Fornødne for at faae Grundlovens Bud, at Folkekirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, fuldbyrdet. Jeg svarer herpaa med, hvad jeg forhen har tilkendegivet, at jeg meget kunde ønske en saadan Ordning, naar jeg kunde se nogen Wei, ad hvilken man kunde tilveiebringe en Ordning, som kunde ventes at blive antagen af den lovgivende Magt og tillige tjene til at befordre Kirkens Formaal; men jeg maa tilstaae, at en Mængde af de Udtalelser, jeg har hørt idag, netop bestyrke mig i den Mening, at et Forsøg herpaa vilde være forgæves. Jeg veed nok, at det tidligere har været paataent, at der skulde dannes en Synode for at affatte et Udfast til en Forsatning, som siden skulde forelægges Rigsdagen; men jeg veed ogsaa, at der er Mange her i Rigsda-

gen, som slet ikke ønske det; men da det i dette Niemed blev begjært en Sum bevilget i Budgettet for at indrette en saadan Synode, saa blev der vel bevilget en Sum, men som var mindre end den foreslaaede og under den udtrykkelige Erklæring at man ikke vilde have den brugt til en Synode, og jeg maa tilstaa, at jeg slet ikke har noget Begreb om, hvorledes en saadan Synode kunde dannes, der virkelig kunde give Udflugt til et lykkeligt Udfald. Naar man særlig har sagt, at det skulde være et Beviis paa min Utilbøielighed til at faae denne Grundlovsbestemmelse fuldbyrdet, at jeg ikke har begjært nogen Sum bevilget til at forberede det Fornødne, saa troer jeg dog, at den Anke fremført imod mig isærdeleshed er aldeles ubillig; thi den omtalte Sum har hidtil kun figureret i Finantsloven, uden at man har seet den allermindste Frugt deraf. Mine Formænd have ikke vidst nogen Maade, hvorpaa de kunde anvende denne Sum, og det var vel meget let at foreslaae, at denne Sum paany skulde optages i Forslaget til Finantsloven; men det forekommer mig virkelig, at naar man lar ud og lar ind, ved bliver at opføre en Sum for et Formaal, til hvis Opfyldelse man ikke seer sig istand til at gjøre Noget, saa er det snarere noget anstødeligt end rimeligt. Dersom imidlertid det ærede Thing skulde ønske, at en saadan Sum optages, saa har jo det i Forbindelse med det andet Thing Magt dertil, og, dersom man i Forbindelse dermed kan angive mig nogen Plan enten igjennem en Synode eller en anden Indretning, hvorved man kan forstaae et Udfast til Forsatningslov for Folkekirken, som man kunde finde antageligt, og hvoraf man kan vente god Frugt, saa vil det være Noget, hvorfor jeg skal være i høieste Grad taknemmelig.

Lindberg: Skøndt jeg villig skal indrømme, at det er et overordentlig stort Skridt, der er gjort for at lette Samvittighedstvangen, at der ved Grundloven er givet Tilladelse for dem, der ikke finde sig tilfredse i Statskirken, til at træde ud deraf, saa kan jeg dog ikke nægte, at det foreliggende Forslag tillige har sin store Betydning for den danske Folkekirke, og jeg maa derfor, efter min fuldkomne Over-